

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC027

Zaaknummer Klachtencommissie 2010T079

datum uitspraak 10/07/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
juridisch adviseur: mr. M.A.T. Hillenaar-Cöp, advocaat te Nijmegen,

te voldoen door:

de Congregatie der Jezuïeten,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 28 december 2011 tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 3 november 2011 met zaaknummer 2010T079, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 14 november 2011 van verweerder, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 29 februari 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 15 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan de voorzitter van de Klachtencommissie aangaande het overgelegde bewijs over de aard van het seksueel misbruik. De voorzitter van de Klachtencommissie heeft hierop geantwoord bij brief van 28 maart 2012.

1.3 Bij brief van 3 april 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Mr. Hillenaar-Cöp heeft namens verzoeker heeft hierop geantwoord bij brief van 18 september 2012. Verweerder is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren hetgeen verweerder heeft gedaan bij brief van 12 oktober 2012.

1.4 Bij brief van 14 november 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie verzoeker uitgenodigd medewerking te verlenen aan een medische expertise, zoals genoemd in artikel 20 van de Compensatieregeling. Verzoeker heeft bij mailbericht van 3 december 2012 daarop instemmend geantwoord. Op 28 maart 2013 is ter griffie het psychiatrische rapport ontvangen van drs. [naam], psychiater. Verzoeker heeft, aldus drs. [naam], het rapport vooraf ingezien en is akkoord gegaan met verzending. Ter griffie is nog een mailbericht van verzoeker ontvangen van 20 maart 2013. Het rapport is ook doorgezonden naar verweerder. Bij brief van 19 april 2013 heeft verweerder te kennen gegeven geen nadere opmerkingen te hebben en zich te zullen refereren aan het oordeel van de Compensatiecommissie.

1.5 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Toen verzoeker [leeftijd] oud was verloor hij zijn vader. Dit heeft een ontwrichtend effect heeft gehad op verzoeker en het achterblijvende gezin. Toen verzoeker in de tweede klas van het [school] te [plaats] zat, was wijlen pater dr. [naam]. (hierna te noemen: [naam]) de docent [vak] van verzoeker. [naam] was tevens rector van het college. [naam] was op de hoogte van de thuissituatie van verzoeker en fungeerde in een rol als tweede vader voor verzoeker.

Deze vertrouwensband onttaarde in seksueel misbruik. Tijdens het geven van seksuele voorlichting ontstond een situatie, waarbij [naam] verzoeker oraal heeft bevredigd. Verzoeker kreeg vervolgens een zakcentje van [naam]. Verzoeker diende ook ontbloot op de grond te gaan liggen, zodat [naam] verzoeker oraal kon bevredigen. Het ging steeds om handelingen die [naam] bij verzoeker verrichtte. Vast is komen te staan dat [naam] daarbij misbruik heeft gemaakt van zijn positie als docent, rector en religieus ten opzichte van verzoeker, maar ook van diens kwetsbaarheid en van het vertrouwen dat verzoeker in [naam] stelde, nu deze een soort vaderrol vervulde voor verzoeker. Ook is duidelijk geworden dat [naam] misbruik heeft gemaakt van de financiële afhankelijkheid van verzoeker door hem iedere keer na afloop van het misbruik zakgeld te geven.

De hierboven beschreven seksuele handelingen zijn begonnen toen verzoeker 15 jaar was en hebben jarenlang plaatsgevonden en voortgeduurd totdat verzoeker bijna twintig jaar oud was.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 3 november 2011 (zaaknummer 2010T079) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 14 november 2011, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de kwetsbare leeftijd van vijftien jaar.
- Het misbruik heeft zeer lang voortgeduurd, te weten vijf jaar totdat verzoeker bijna twintig jaar oud was, hetgeen toentertijd als een minderjarige leeftijd gold.
- Het misbruik bestond uit uitkleden, betasting van intieme delen en orale bevrediging door [naam].
- Het misbruik heeft regelmatig plaatsgevonden.
- [naam] heeft misbruik gemaakt van het vertrouwen dat verzoeker in hem had en van de financiële afhankelijkheid van verzoeker.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 algemeen

De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker over vermogensschade en causaal verband

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Hillenaar namens verzoeker bij brief van 18 september 2012 zijn gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker stelt dat het moeilijke verloop van zijn schoolopleiding aan het Gymnasium, waaronder de overplaatsing naar het [school] in [plaats] en het vervolgens niet behalen van een

middelbare schooldiploma, in verband dient te worden gebracht met het verzoeker aangedaan misbruik. Op verlate leeftijd heeft hij nog enkele jaren [studie] gestudeerd, maar hij heeft deze studie niet succesvol kunnen afronden. Na vele banen te hebben gehad is verzoeker in [jaartal] wegens een burn out gestopt met werken. Er is bij verzoeker in [jaartal] door psychiater [naam] een dysthyme stoornis geconstateerd. Verzoeker heeft door zijn misbruikervaring ook problemen ervaren bij het behouden van intieme relaties. Vanaf oktober [jaartal] heeft verzoeker wegens arbeidsongeschiktheid niet meer gewerkt en leeft hij op bijstandsniveau. Door het langdurige misbruik is verzoeker vermijdend gedrag gaan vertonen en heeft hij te kampen gehad met depressieve gevoelens, waardoor hij niet meer de motivatie heeft kunnen opbrengen om deel te nemen aan het werkzame leven. Al met al is hij ten gevolge van het misbruik dermate in zijn ontwikkeling gestoord geraakt, dat dit heeft geleid tot vermogensschade wegens het niet succesvol kunnen behalen van diploma's en het niet kunnen verwerven en behouden van werk.

Indien het misbruik niet zou hebben plaatsgehad, zou verzoeker het gymnasium alsmede een vervolgopleiding op vergelijkbaar niveau hebben kunnen voltooien. Verzoeker wijst er op dat dit in de lijn der verwachting lag gelet op de sociale en (academische) achtergrond van zijn gezin van herkomst.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn vermogensschade meer bedraagt dan de maximaal toe te kennen compensatie en maakt hij aanspraak op deze maximum vergoeding.

standpunt verweerder over vermogensschade en causaal verband

4.3 Verweerder heeft bij brief van 12 oktober 2012 kort samengevat het volgende verklaard.

Verweerder is van oordeel dat het disfunctioneren van verzoeker veeleer gezocht moet worden in het vroeg overlijden van zijn vader en de ontwrichtende gevolgen die dat voor verzoeker heeft gehad. Ook wijst verweerder erop dat de Compensatieregeling een exclusief causaal verband vereist alvorens in aanmerking te kunnen komen voor vermogensschade en dat van een dergelijk exclusief causaal verband (tussen seksueel misbruik en schade) niet gesproken kan worden.

overweging compensatiecommissie over vermogensschade en causaal verband

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt -anders dan verweerder in zijn brief van 18 september 2012 vermeldt- niet de voorwaarde dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Een dergelijk vereiste geldt niet zonder meer, aldus de toelichting bij de Compensatieregeling, in gevallen van uitzonderlijk misbruik. Voorgaande neemt niet weg dat ook in gevallen van uitzonderlijk misbruik de Compensatiecommissie enig bewijs geleverd kan willen zien van gestelde schade omvang en het misbruik.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen enerzijds de situatie na het seksueel misbruik en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie komt op grond van de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade overgelegde stukken, alsmede op grond van het hiervoor genoemde rapport van drs. [naam], psychiater, en de reactie van verweerder tot de navolgende overwegingen.

4.6 Naar het oordeel van de Compensatiecommissie is -anders dan mr. Hillenaar betoogt- niet aannemelijk geworden, laat staan vast komen te staan, dat verzoeker in zijn ontwikkeling ten gevolge van het seksueel misbruik ernstig gestoord is geraakt.

Zij baseert dit oordeel op meergenoemd psychiatrisch rapport van drs. [naam], die verzoeker twee maal heeft onderzocht en die -afgezien van mogelijke alcoholafhankelijkheid en stress-

factoren die als passend zijn te achten bij de omstandigheden van het betrokken zijn in een procedure als de onderhavige- concludeert dat geen sprake is van een psychische of psychiatrische (persoonlijkheids)stoornis. Aan drs. [naam] heeft verzoeker verteld dat hij tot [jaartal] nooit psychische klachten heeft ervaren en tot [jaartal] nooit onder behandeling heeft gestaan van een psychiater of psycholoog. In [jaartal] ontwikkelde verzoeker, aldus drs. [naam], burn-outklachten en tussen [periode] stond verzoeker onder psychiatrische behandeling in verband met dysthyme klachten zonder dat door drs. [naam] een relatie wordt gelegd met het verzoeker aangedane seksueel misbruik. Ook ten tijde van het onderzoek door drs. [naam] was geen sprake van een persoonlijkheidsstoornis. Ook [naam], psycholoog, en [naam], (GZ-psycholoog/psychotherapeut) melden in de naar de huisarts van verzoeker gestuurde brief d.d. 11 juni 2012 dat bij verzoeker geen psychiatrische/psychologische stoornis is te diagnosticeren en dat geen indicatie bestaat voor een behandeling en dat verzoeker evenmin een behandelwens heeft. Het moge zo zijn dat [naam], psychiater, op 20 november 2011 een dysthyme stoornis en een persoonlijkheidsstoornis NAO diagnosticeert, van enig verband met het seksueel misbruik is evenwel niet gebleken.

Met betrekking tot het niet slagen in het behalen van een gymnasiumopleiding, merkt de Compensatiecommissie op dat verzoeker zichzelf als een middelmatige leerling omschrijft. Voorts is vast komen te staan dat verzoeker in de zesde klas van de lagere school is teruggeplaatst naar de vijfde klas, en dat hij de tweede klas op het Gymnasium heeft gedoubleerd. Dit brengt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat onvoldoende aanknopingspunten zijn te vinden om het niet behalen van Gymnasiumdiploma en de gevolgen daarvan, voor rekening van verweerder te brengen. Dit laat onverlet dat de Compensatiecommissie het aannemelijk acht dat het doubleren in de tweede klas van het Gymnasium (het jaar waarin het misbruik met name plaatshad) in verband kan worden gebracht met het misbruik. Het standpunt van verweerder dat zijn leven in vele facetten een ander verloop had gekend indien het misbruik niet had plaatsgevonden, kan de Compensatiecommissie bij gebreke aan daartoe ondersteunende bewijsstukken, echter niet onderschrijven. Voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat vergoeding voor de gestelde vermogensschade niet aan de orde is met uitzondering van de financiële gevolgen van het doubleren in de tweede klas van het gymnasium.

4.7 De Compensatiecommissie merkt op dat de omstandigheden dat verzoeker heeft moeten ervaren dat zijn relaties bij herhaling zijn mislukt en dat hij in de loop van zijn leven vanwege het misbruik psychische problemen, waaronder depressieve gevoelens, heeft ondervonden en dat het hem aangedaan misbruik langdurig heeft plaatsgevonden in kwetsbare levensjaren en in kwetsbare omstandigheden, aspecten zijn, die met name meewegen in het kader van de beoordeling van de smartengeldcomponent.

4.8 Al de feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €40.000,-- geadviseerd dient te worden.

4.9 Op grond van artikel 20 van de Compensatieregeling komen de kosten van de door de Compensatiecommissie gevraagde medische expertise voor rekening van verweerder. In het onderhavige geval bedragen deze kosten €4.466,72 ter zake van de kosten van de expertise, alsmede een in redelijkheid vastgesteld bedrag van €100,-- ter zake van door verzoeker in dat kader gemaakte reiskosten.

4.10 Verzoeker heeft nota's overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De

Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €2.218,83.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder

- aan verzoeker te betalen een bedrag van €40.100,-- ter zake van compensatie en gemaakte reiskosten in verband met de medische expertise, alsmede
- aan de rechtsbijstandverlener van verzoeker te betalen een bedrag van €2.218,83,-- ter zake van kosten van rechtsbijstand, en
- aan drs. [naam], psychiater, te betalen ter zake van de kosten verbonden aan de expertise een bedrag van in totaal €4.466,72,

waarbij er voor dient te worden zorg gedragen dat alle bedragen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak zullen zijn betaald.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. K.H. F., de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 10/07/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter